

Göteborgs universitet

Försöksverksamhet med övningsförskoleområden

Läraryrkeskonferens 2016-06-13

Läraryrkesnämnden

Mats d Hermansson, Utbildningsledare, samverkansfrågor

Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande

Elisabeth Mellgren, Universitetslektor

Sonja Sheridan, Professor, vetenskaplig ledare för försöksverksamheten

Försöksverksamhet med övningsförskoleområden

Omfattar samtliga studenter som antas till
Förskolläraryrket vid Göteborgs universitet från
och med HT14 fram till försöksverksamhetens slut
VT 2019.

Beräknat antal studenter vid full utbyggnad 1400.

Försöksverksamhet med övningsförskoleområden

Lärarytbildningsnämnden (LUN)

- Övergripande ansvar
- Budgetfrågor, överenskommelser med skolhuvudmän

Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande (IPKL)

- Kursansvar för VFU-kurser i Förskollärarytprogrammet
- Ansvar för projektets operativa genomförande
- Projektledning

Försöksverksamhet med övningsförskoleområden

Samverkan akademi – skolhuvudmän

Samverkansgrupp

Göteborgs universitet

LUN och IPKL

Göteborgsregionens kommunalförbund

Göteborgs Stad

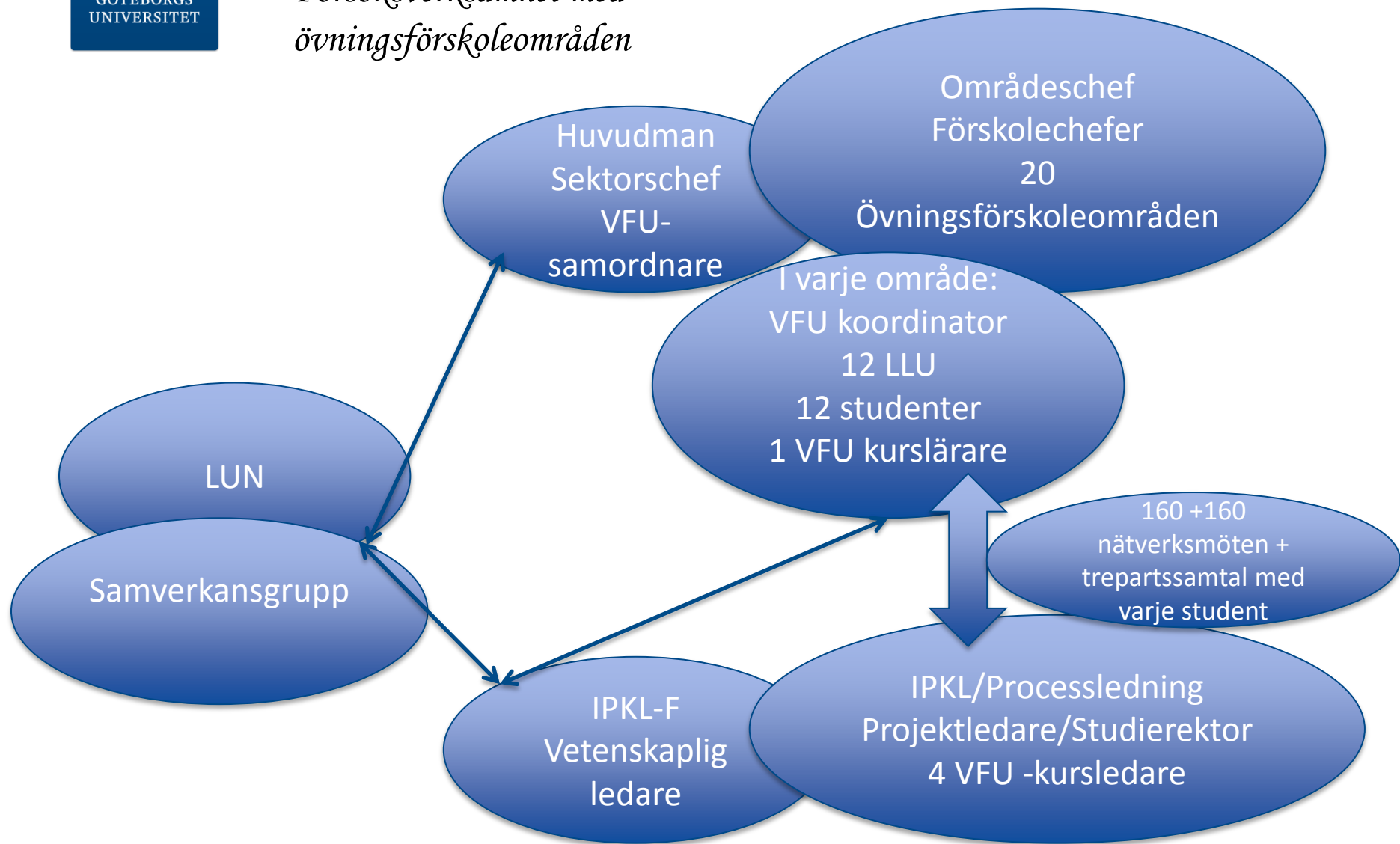
Försöksverksamhet med övningsförskoleområden

Samverkan akademi – skolhuvudmän

Samverkansgruppen diskuterar och bereder övergripande frågor. Till exempel:

- Projektplan
- Budget (fördelning 50/50)
- Kriterier för lokal lärarutbildare
- Handledarutbildning
- Samverkanskonferenser
- Kvalitetskonferenser
- Uppföljning och utvärdering

*Försöksverksamhet med
övningsförskoleområden*

Försöksverksamhet med övningsförskoleområden

Övergripande syfte

- Ökat samarbete mellan universitet och förskolor
- Innehållsintegrera VFU och HFU
- Förbättra den verksamhetsförlagda utbildningen och förskollärarytbildningen i sin helhet
- Utveckla förskolans kvalitet

Projektets mål

- Utveckla en ökad samverkan som leder till närmre kontakter mellan institutionen och förskolorna som ingår i projektet genom att utveckla strukturer för hållbara, kontinuerliga och ömsesidiga samarbeten
- Nyckelpersoner är *universitetets kurslärare* och *förskolornas lokala lärarutbildare*

Mål och uppföljning

Mål följs upp och utvärderas genom följande projektinsatser:

- Förbättrad kvalitet för studenterna i VFU och Förskolläraryrket (HFU) = Enkäter, Kursutvärderingar.
- Att studenterna utvecklar en integrativ syn på vetenskapligt grundad yrkeskompetens = Enkäter, Kursutvärderingar.
- Förbättrad kvalitet i förskolan = ECERS Kvalitetsbedömningar, och att skickliga LLU utses utifrån fastställda kriterier och har handledarutbildning.
- Förbättrad kvalitet i förskolläraryrket = Kursutvärderingar och Fallstudier
- Större rättssäkerhet i bedömningen = Samverkan mellan LLU och VFU kurslärare i bedömning, trepartssamtal, examination.

På vilket sätt är aktiviteten en interaktiv och ömsesidig process för gemensamt lärande?

- Modellen - omfattar Individ & organisation, har stabila strukturer och är dynamisk
- Många personer i olika funktioner och positioner deltar och samverkar – gemensamma mål
- Samtliga ca 1400 studenter omfattas i programmet ht 2014–2019
- Nyckelpersoner = VFU kurslärare och LLU – deras samarbete kring studenterna är centralt
- LLU (ca 500) ska vara särskilt skickliga (kriterier) och ha handledarkompetens – handledarutbildning
- VFU-kurslärarna har ofta kombinationstjänster
- Studenterna genomför sin VFU inom samma förskoleområde och möter samma LLU under hela sin utbildning (samtliga 4 VFU-kurser) ger kvalitetskontroll och möjlighet att följa studenternas progression och utveckling under utbildningen.

På vilket sätt är aktiviteten en interaktiv och ömsesidig process för gemensamt lärande?

- Utbyte gällande föreläsningar planeras till hösten 2016
- Nätverksmöten före varje kursstart, görs i dag 160 ggr/år
- Trepårtssamtal, görs med varje student, LLU och VFU-kurslärare
- Gemensamt deltagande vid examination: LLU, VFU-kurslärare, koordinator och studenter
- Utvärdering efter varje kurs, görs i dag 160 ggr/år
- Dialog om betyg och bedömning runt varje student mellan LLU och VFU-kurslärare
- Samverkanskonferens varje vår, främsta målgrupp LLU och VFU-kurslärare men även förskolechefer mfl.
- Kvalitetskonferens varje år, främsta målgrupp chefer och politiker

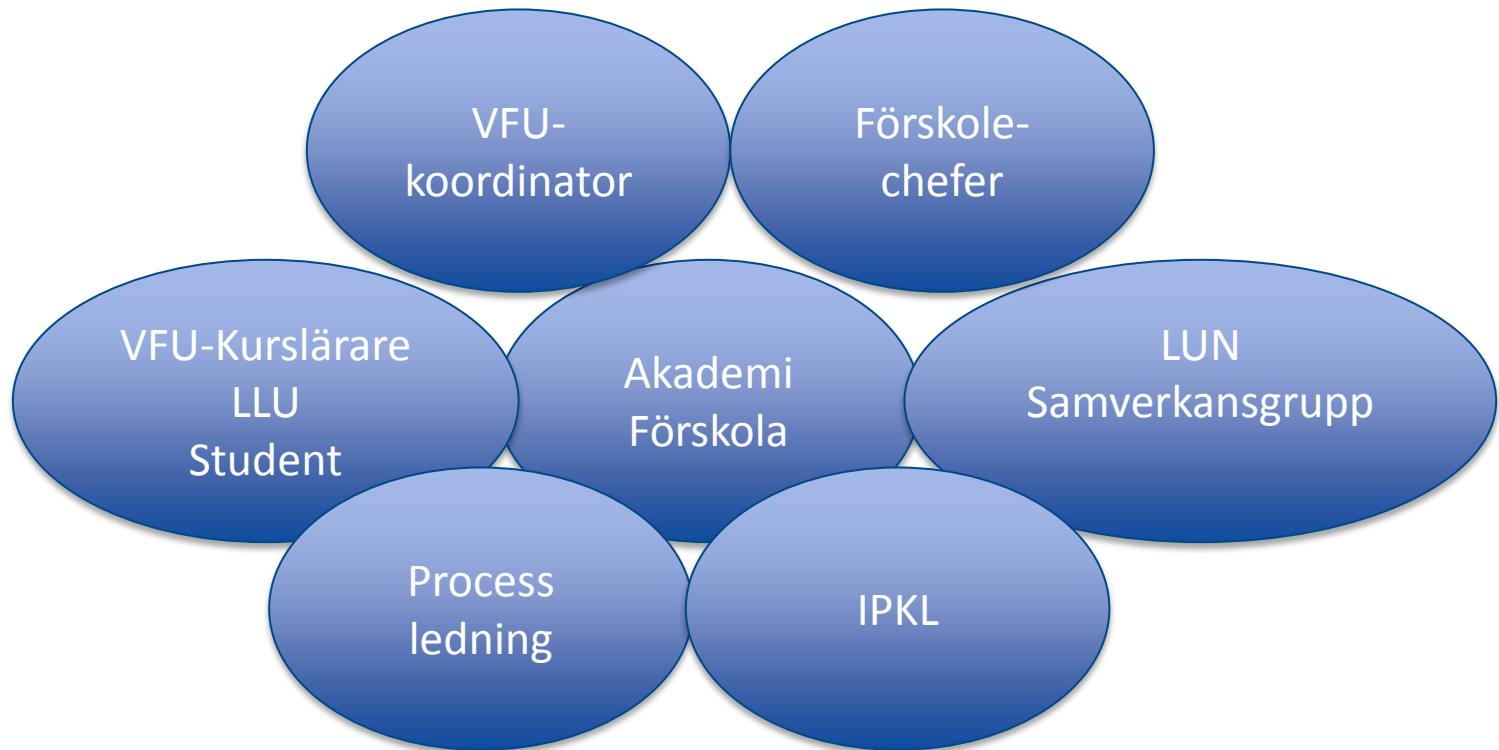

Samarbetet LLU – VFU-kurslärare

- Genom samarbetet får alla LLU större kännedom om kurserna och programmets mål och innehåll i sin helhet samt lärandemålen i specifika kurser. VFU-kurslärarna får samtidigt kunskap om hur LLU och studenterna arbetar med målen och kursernas innehåll i förskolans verksamhet och vad som fungerar eller behöver utvecklas i utbildningen.
- Förväntas leda och leda till ömsesidig utveckling på individ och gruppnivå samt förskole och programnivå.

MÅLBILD

Stabil och hållbar struktur för dynamisk förändring utifrån samarbete och samlärande

Uppföljning av verksamheten

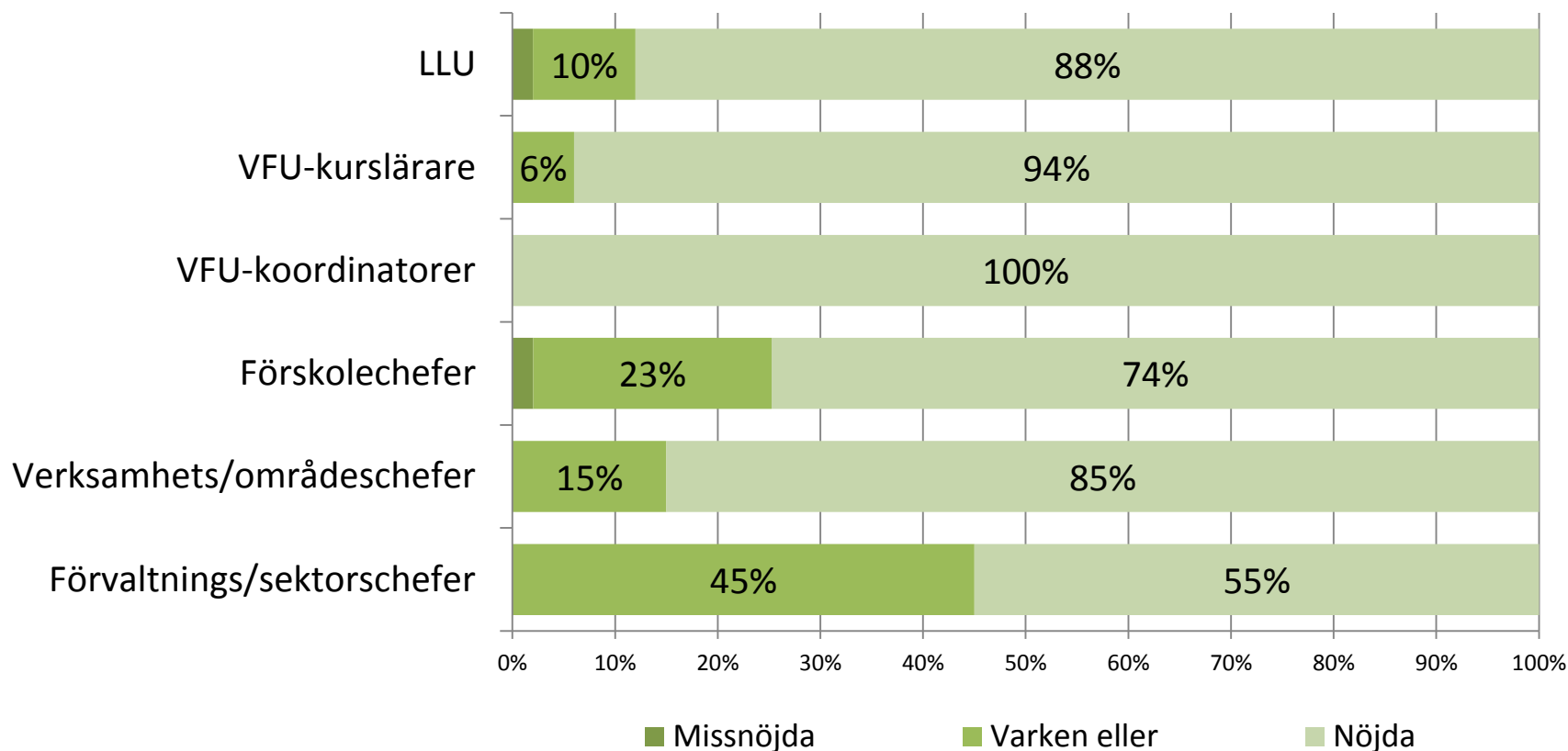
I projektplanen har en systematisk plan upprättats för kontinuerlig utvärdering och kvalitetssäkring av verksamheten

Underlaget upprättas av Sektionen för analys och utvärdering vid Göteborgs universitet

- Enkätundersökning december 2015 – rapport i maj 2016
- juni 2017, uppföljning med samma grupp studenter VFU-kurs 3
- mars 2018, vidare uppföljning med samma grupp studenter, VFU-kurs 4
- mars 2019, undersökning omfattande en ny grupp studenter

Utdrag ur rapporten *På rätt väg*, maj 2016

Sammantagen nöjdhet

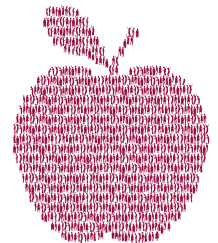

Allt sammantaget, hur nöjd är du hittills med ÖFSO? *Avrundning kan ge en total procentsats som avviker från 100 procent.* Antal svarande: LLU=151 VFU-kurslärare=18;Koordinatorer=19; Förskolechefer=107; Verks/omr chef=13, Förvalt/sekt chef=11.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

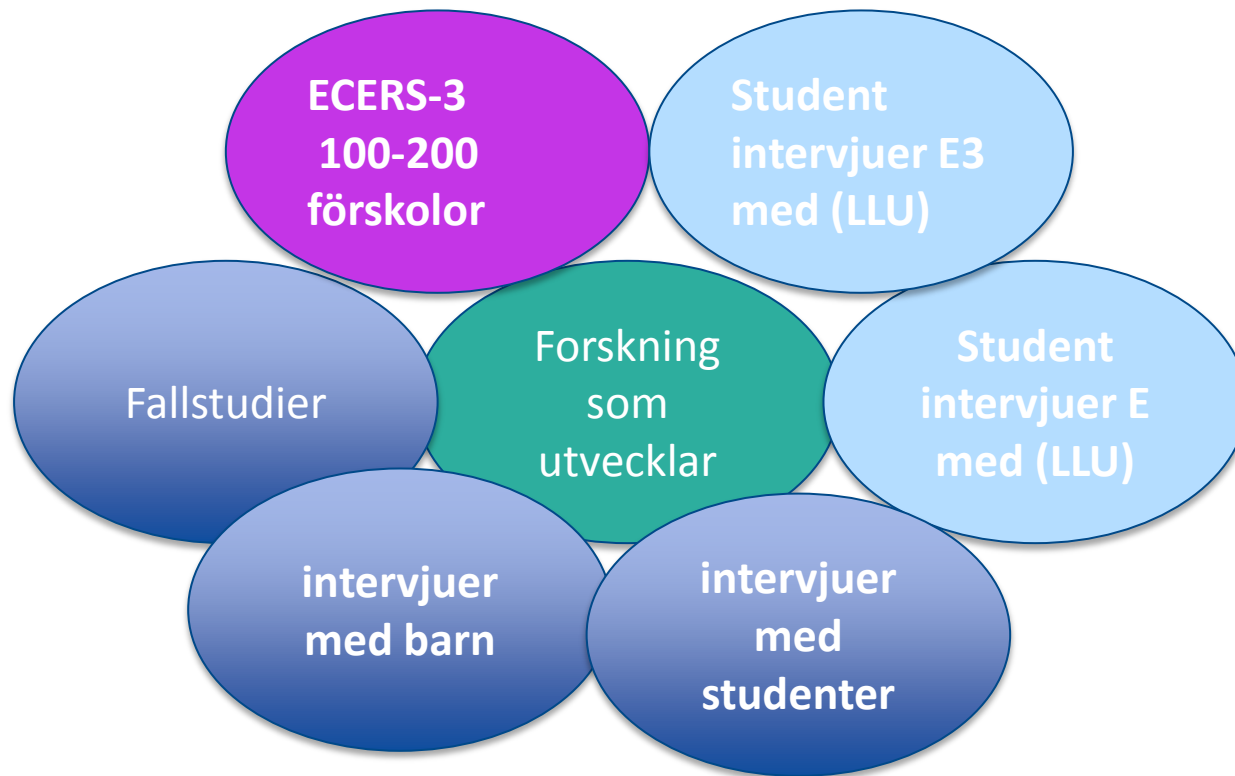
LÄRARUTBILDNINGSNÄMNDEN (LUN)

Forskning som utvecklar, möter och knyter samman målen

- Ökat samarbete mellan universitet och förskolor
- Integrera VFU och HFU
- Förbättrad kvalitet för studenterna i VFU
- Förbättra den verksamhetsförlagda utbildningen och utbildningen i sin helhet
- Utbildningen blir mer forskningsanknuten
- Utveckla förskolans kvalitet
 - Förskolans kvalitet varierar och ger barn/studenter ojämlika villkor till lärande och utveckling

Samarbete och samlärande

Metoder

- Metoder som fokuserar verksamheten och villkor för lärande
- Metoder som fokuserar barns/vuxnas lärande, utveckling & välmående
- Metoder som vänder sig till olika mottagare: föräldrar, barn, arbetslag, förskolechef, studenter
- Vikten av att kombinera olika typer av metoder i det systematiska kvalitetsarbetet
- Nationellt samarbete och komparativa studier

ECERS-3

Harms, Clifford & Cryer

- Metod som definierar olika nivåer av kvalitet i förskolan.
- Metod för forskning, extern utvärdering och självvärdering av förskolans pedagogiska kvalitet.
- Metod för kartläggning av kvaliteten i den pågående verksamheten och därmed för identifiering av styrkor, svagheter och utvecklingsområden i förskolan.
- Identifierar förskollärarnas/arbetslagens behov och önskemål av kompetensutveckling.
- Metod för kartläggning av den effekt kompetensutbildningen haft på kvaliteten i förskolan: före och efter perspektiv.

ECERS3

- ECERS består av 35 kvalitetsaspekter som är indelade i sex delområden:
 - Space and Furnishings
 - Personal Care Routines
 - Language and Literacy
 - Learning Activities
 - Interaction
 - Program Structure
- Varje kvalitetsaspekt är indelad i sju nivåer av kvalitet.
- Fyra definierade nivåer av kvalitet : bristnivå, minimal, god och utmärkt.
- En total bedömning, bedömning för varje delområde och för enskilda kvalitetsaspekter.

ECERS-3

- fokuserar främst på förskolans pedagogiska kvalitet för barn i åldern 3-5 år men kan användas för barn 1-5 år.
- fokuserar på de villkor som skapas för att möjliggöra barns lärande och utveckling i förskolan.
- fokuserar på hur arbetslaget arbetar för att integrera mål, innehåll och aktiviteter i verksamheten (och därmed studenternas villkor för lärande i sin VFU).

I fokus för kvalitetsbedömningar med ECEERS-3

- Det fysiska rummet (inom och utomhus).
- Material och hur de används av arbetslag och barn.
- Arbetslagets lärandeorientering och kompetens
 - allmän kompetens, pedagogisk kompetens, ämneskompetens och didaktisk kompetens samt pedagogisk medvetenhet.
- Barnens erfarenheter - vad barn uttrycker och hur de agerar.
- Kommunikation och samspel.
- Verksamhetens organisation.
- Mål och syften integrerade i verksamheten.
- Verksamhetens känslomässiga klimat.
- Hälsa och säkerhet

Utvärdering av förskolans kvalitet (ECCERS-3)

- Certifiering av sex forskare på IPKL (våren 2016)
- Utbildning av kvalitetsbedömare på IPKL (våren och hösten 2016 - kurs)
- Extern utvärdering av ca 100-200 förskolor (hösten 2016 och våren 2017)
- Självvärdering (2017) (kurs)
- Hur gör vi? 3 timmar – en extern bedömare

Forskning

- Sammantaget bidrar de föreslagna studierna till ökat samarbete mellan förskolor och universitet och en bättre utbildning för studenterna, samt att förskollärarytbildningen blir mer forskningsanknuten.
- Merparten av de föreslagna studierna kan genomföras inom ramen för medarbetares arbete och är inte helt beroende av externa medel.
- Samtidigt kommer forskningsansökningar att skrivas med utgångspunkt i de föreslagna studierna.
- Önskvärt är ökat forskningssamarbete med Huvudman/förskolorna
- Komparativa studier med Ryssland, Australien, Norge och England

Göteborgs universitet

Försöksverksamhet med övningsförskoleområden

www.lararutbildning.gu.se

Lärarytbildningsnämnden

Mats d Hermansson, mats.hermansson@gu.se

Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande

Elisabeth Mellgren, elisabeth.mellgren@gu.se

Sonja Sheridan, sonja.sheridan@gu.se